

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserțiuni se primesc după invoială

PARTEA OFICIALĂ

Respectarea repausului Duminecal

Onoratul Minister al Muncii Sănătății și Ocrotirilor Sociale cu adresa Nr. 129214/1937 dela 31 Decembrie ne aduce la cunoștință că a luat măsuri și a lăsat tuturor organelor în subordine, să supravegheze respectarea repausului Duminecal.

Lăsăm Veneratului Cler să dea tot concursul acestei dispoziții atrăgând atențiunea forurilor competente când ar constata că nu e respectat repausul duminecal legal.

Cluj, la 12 Ianuarie 1938.

Nr. 28.

Numiri.

Onoratul *Augustin Pop*, preot în Dretea, tractul Huedinului, este aplicat în cancelaria Administrației Centrale Capitulare din Cluj.

Din șed. cons. 12 Ianuarie 1938.

Nr. 9062.

Onoratul *Ioan Secheli*, din Bădești, este numit administrator local la parohia Dretea, tractul Huedinului.

Din șed. cons. 12 Ianuarie 1938.

Nr. 270.

Onoratul *Nicolae Floca*, preot în Răchițele este transferat la cerere, la parohia Vișagu, protopopiatul Huedinului, devenită vacantă în urma transferării la cerere a Onoratului *Gheorghe Zagrai*.

Din șed. cons. 27 Ianuarie 1938.

Nr. 568.

Onoratul *Vasile Prahase*, administrator local la Lupșa, protopopiatul Munții Apuseni, este transferat la cerere, în aceeaș calitate la parohia Enciu, din protopopiatul Bistriței, devenită vacantă în urma trecerii la pensiune a Onoratului *Gheorghe Manciu*.

Cluj, la 8 Februarie 1938.

Nr. 979.

Onoratul *Eugen Cerghi*, administrator parohial în Ghiloț, protopopiatul Câmpiei, este transferat, la cerere, în aceeaș calitate la parohia Sântioana, vicariatul Gherlei.

Din șed. konz. 9 Februarie 1938.

Nr. 970.

Onoratul *Sabin Truția* paroh în Mărgău, protopopiatul Huedinului, este transferat la cerere, în aceeaș calitate la parohia nou înființată Vânători, protopopiatul Huedinului.

Cluj, din ședința consistorială ținută la 27 Ianuarie 1938.

Nr. 487.

Hirotonire.

În ziua de 28 Ianuarie 1938, a fost hirotonit întru hipodiacon și diacon, iar Duminecă și sârbătoarea Trei Sfinți 30 Ianuarie a. c. întru preot, clericul absolvent *Dr. Coriolan Cioban*.

Cluj, la 31 Ianuarie 1938.

Nr. 603.

Incheierea Socotelilor bisericesti.

La întrebarea mai multor Venerați Frați comunicăm, că până la alte dispoziții socotelile bisericesti se vor încheia tot cu 31 Decembrie a anului, ca și mai înainte.

Din șed. cons. 9 Februarie 1938.

Nr. 886.

Spre știre și strictă acomodare.

Falsificările de acte publice au fost înlesnite într'o mare măsură prin confecționarea sigiliilor și stampilelor Statului la diverse ateliere fără nici un control din partea Statului.

Pentru înlăturarea acestui neajuns s'a acordat *Monetăriei Naționale prin Decretul lege privitor la organizarea și administrarea coalei Regiei Publice*, promulgat cu I. D. Regal Nr. 3710 și publicat în Monitorul Oficial Nr. 263 din 13 Novembrie 1937, *dreptul exclusiv de a executa stampile sau sigilii in relief, pentru autoritățile publice de Stat, județ sau comună.*

Potrivit dispozițiilor art. 5 din Decretul Lege menționat, această măsură intră în vigoare în termen de trei luni dela data publicării Decretului în Monitorul Oficial, adică cu începere dela 13 Februarie 1938. Art. 5 din Decretul Lege Nr. 3710/1937, prevede: „Monetăria Națională are dreptul exclusiv de a executa stampile sau sigile în relief pentru autoritățile publice de stat, județ sau comună. Această dispozițiune se va pune în aplicare în termen de trei luni dela publicarea în Monitorul Oficial a prezentului Decret. Toți cei cari vor contraveni acestor dispozițiuni sunt pasibili de penalitatea prevăzută în art. 393 și urm. din codul penal Regele Carol II. Funcționari publici cari au dispus confecționarea de stampile sau sigilii ale autorităților în ateliere particulare sunt considerați ca complici și li se vor aplica aceleași pedepse. Monetăria Națională are dreptul de control asupra atelierelor particulare de gravură și persoanelor, cari exercită această meserie, Ministerul de Finanțe poate aplica la propunerea Monetăriei Naționale, pe baza proceselor verbale de constatare, dresate de organele de control ale acestui Departament, amenzi până la 5000 lei, putând dispune chiar și închiderea temporară sau definitivă a atelierului. Nimeni nu are dreptul de a instala un

atelier de gravură sau a exercita meseria de gravor înainte de a obține autorizația specială a Ministerului Finanțelor, după propunerea Monetăriei Naționale, care se va elibera în condițiunile arătate prin regulament. Patronii Atelierelor de gravură și lucrătorii gravori care lucrează pe cont propriu sunt obligați a face cerere de înscriere în registrul special al Monetăriei în termen de trei luni dela intrarea în vigoare a prezentului Decret. Pentru aplicarea întocmai a acestor măsuri legale vă rugăm să binevoiți a dispune să se aducă dispozițiunile de mai sus la cunoștință organelor dvoastră în subordine și a institutelor tutelate de dvoastră. Ministru subsecretar de stat ss. D. Alimănișteanu, Director General ss. Oghină, p. conformitate.

Nr. 768.

Aducem lu cunoștință Veneratului Cler diecezan adresa Nr. 1585/1938 a Onoratei Prefecturi a județului Cluj. Către Onor. Episcopie română unită Cluj: „Avem onoare a Vă aduce la cunoștință că potrivit dispozițiilor ordinului circular al Ministerului de Interne Nr. 6647 din 28 Ianuarie 1938, se interzice oricărui funcționar public participarea la propaganda sau demonstrațiunile politice, chiar și preoților și învățătorilor, afară de cazurile când vre-unul din aceștia din urmă figurează pe listele de candidați. Cunoșcând această dispozițiune, avem onoare a Vă ruga să binevoiți a o comunica celor vizați, punându-le în vedere, că în caz de abatere, se vor lua măsuri imediate de sancționare.

Cluj, la 1 Februarie 1938.

Prefect: ss. indescifrabil.

P. subprefect: ss. indescifrabil.

L. S.

Cluj, la 5 Februarie 1938.

Nr. 780.

Concurs la parohii.

Se publică concurs la parohia Baci (tractul Cluj-Mănăstur) pe ziua de 15 Februarie 1938.

Din șed. cons. 19 Ianuarie 1938.
Nr. 410.

Se deschide concurs la parohia Mărgău (Str. Huedinului), pe ziua de 15 Februarie 1938.

Cluj, din ședința consistorială ținută la 27 Ianuarie 1938.

Nr. 833.

Doritorii de-a dobândi același beneficiu parohial, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — provăzute cu următoarele documente.

1. Absolutorul teologic.
2. Ateslat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1936/37, la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehezați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintază rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Necrolog.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Ilie c. Blaga*, fost paroh protopop onorar în Baci (tractul Cluj-Mănăstur) a repausat în Domnul în ziua de 10 Ianuarie 1938, în anul al 63-lea al vieții și al 38-lea al preoției.

Onorat Frățiile Voastre, veți aduce la altarul Domnului, rugăciunile pii îndatinate pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 19 Ianuarie 1938.
Nr. 258.

Comunicarea în cele sacre cu acatolicii e oprită.

Pentru orientare și strictă acomodare, comunicăm Veneratului Cler, Circularul comun al Corului episcopesc cu privire la comunicarea în cele sacre cu acatolicii:

„În timpul din urmă tot mai dese sunt tânguiri, că unii frați preoți, ba chiar și profesori de religie la școlile secundare, cu ocaziunea serbărilor naționale și cu alte prilejuri de sărbătoare, concelebrează cu acatolicii.

Ori, faptul acesta, pe lângă desconsiderarea sfințelor canoane, mai are și altă urmare neplăcută și anume: pe preoții și profesorii de religie, cari observă cu conștiinciositate opreliștea canoanelor, adeseori îi aduce în situații neplăcute și supărătoare și atrage asupra lor odiul mulțimii, care se provoacă mereu la aceia, cari participă, în comun, la sărbători, la sfințirea apei, a drapelului etc.

De aceea atragem din nou atențiunea Veneratului Cler, asupra dispozițiilor cuprinse în Circularul Nr. 5, din 1 Martie 1923, și-l îndemnăm cu toată insistența, ca pe viitor să se ferească de orice comunicare în cele sacre cu acatolicii.

Față de contravenienți se va aplica toată asprimea canoanelor“.

Din conferința episcopatului român unit ținută la Blaj în 14 Decembrie 1937.

ss. *Dr. Alexandru Nicolescu*,
Arhiepiscop și Mitropolit.

ss. *Dr. Valeriu Traian Frențiu*,
episcopul Orăzii.

ss. *Dr. Iuliu Hossu*,
episcop de Cluj—Gherla.

ss. *Dr. Ioan Bălan*,
episcopul Lugojului.

Cluj, la 3 Februarie 1938.
Nr. 904—1938.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

PARTEA NEOFICIALA.

Jubileul I. P. S. S. Episcopului Traian Frențiu al Orăzii

In zilele de 14—16 Ian. a. c. și-a prăznuit I. P. S. S. Episcopul Valeriu Traian al Orăzii aniversarea a 25-a a comemorării sale întru Episcop, mai întâiu al Lugojului și mai târziu al Orăzii.

Au trecut deci 25 de ani de activitate rodnică și devotată în slujba Domnului, în slujba bisericii și a neamului. Ani, cari au început în lumea veche, înainte de războiul cel mare și au continuat după unirea cea mare a tuturor Românilor, în țara întregită. In toată vremea, I. P. S. S. Valeriu a fost la înălțimea chemării sale, ca episcop, ca factor și promotor al vieții sufletești și al vieții culturale și intelectuale a neamului nostru.

*Atunci, când a fost numit Episcop al Lugojului s'a spus — și onii au verificat acel cuvânt, — că în Corul Episcopilor uniți din aceea vreme, clătura de coră care fusese marele canonist și pedantul Mitropolit Mihalyi, clătura de omul de mare prestață esterioră care a fost episcopul Radu și alătura de marele diplomat care fusese Episcopul Vasile al Gherlei — a intrat un episcop, care este mai întâiu de toate: **preot**. Repet, cuvântul s'a verificat, pentrucă prima grijă a I. P. S. S. Valeriu Traian a fost totdeauna și între toate împrejurările **grija de suflete și sfințirea lor**, a păstorilor, ca și a turmei încredințate. Spațiul nu ne îngăduie să înșirăm aci tot ce I. P. S. Sa a făcut în această privință: dela exercițiile spirituale pentru preoți, misiunile populare pentru credincioși, dela aducerea și ocrotirea ordinelor călugărești a Asumpționiștilor, a Fraților Școlari, a Franciscanilor din Moldova, etc. — făcând aci și o operă națională — până la nenumăratele biserici clădite ori refăcute, până la vizitațiunile canonice îndeplinite fără a ști de vre-o oboseală — ca să pomenim d. e. numai cele 25 biserici consacrate din dieceza Orăzii, în cursul acestui an jubilar, și până la devo-*

ținea particulară, a sa proprie și a curții sale — iată sumar amintite câteva din manifestările și realizările preoțești ale Vlădicului de azi dela Oradea.

Ce să spunem despre realizările culturale ale jubilarului, în cursul celor 25 de ani? Dela seminarul și școala normală de fete din Lugoj, până la clădirea, înzestrarea și organizarea Seminarului și a Academiei teologice din Oradea, până la noua și grandioasa clădire a școlii normale de băeți, până la sprijinul material dat cu mână largă tuturor mișcărilor culturale românești din Oradea, până la sprijinul dat autorilor de manuale și cărți teologice — socotim, că zeci, chiar sute de milioane face contribuția materială personală a Episcopului de Oradea pentru cultura națională.

Fără de a fi făcut vreodată politică, și ținând să aibă raporturi personale strânse cu toți factorii răspunzători ai acestei țări, Vlădica Frențiu nu și-a desmințit naționalismul, de care a dat dovadă în alte vremuri, când — mi-amintesc bine — o gazetă dela Sibiu, între ai cărei redactori se găsea chiar actualul Mitropolit Dr. N. Bălan — reproducea din „Drapelul“ regretatului Valer Braniște, informația că P. S. S. Episcop Valeriu a dat porunca — încă pe vremea ocupației sârbești în Bănat — ca la liturghie să fie pomenit M. S. Regele Ferdinand al României. Gazeta dela Sibiu se întreba: când vor da și ceialalți Vlădici asemenea dispoziție?

Aceste câteva șire și informațiuni ținem a le fixa și în coloanele revistei noastre, adăugând că însăși serbarea jubilară s'a desfășurat la Oradea, într'un cadru de strictă inimitate bisericească.

*Inceputul s'a făcut în ziua de 14 Ian. cu ținerea unui **sinod diecezan**, la care au participat asesorii și protopopii diecezani, ca și reprezentanți ai Clerului și care s'a ocu-*

pat de importante probleme preoțesit. În ziua de 15 Ian. au sosit la Oradea toți ceilalți P. P. S. S. Episcopi ai bisericii noastre în frunte cu I. P. S. S. Mitropolitul Alexandru.

La masa festivă din ziua de 15 Ian. în prezența și a multora dintre preoții și protopopii participanți la Sinod. jubilantul a fost salutat de către I. P. S. S. **Episcopul Iuliu**, pentru ca a doua zi, Duminică în 16 Ian., la liturghia solemnă din Catedrală, ca și la masa festivă, însuși I. P. S. **Mitropolitul Alexandru** să facă elogiul sărbătoritului și a activității sale de un sfert de veac ca Epis-

cop. La felicitările acestea s'au adaus felicitarea în românește a P. S. Episcop rom. catolic **Fiedler**, ca și felicitarea Agrului Central și a universității din Cluj, rostite prin graiul simpaticului și distinsului profesor dr. **Alex. Borza**, felicitările Capitulului Metropolitan repr. prin prepozitul său dl dr. **V. Macaveiu**, ca și a Capitulului din Lugoj prin prepozitul dr. **Nicolae Brinzeu**, ca și numeroase telegrame sosite la adresa sărbătoritului.

Incheind aceste șire, nu putem decât să le adaugăm urarea: **Intru mulți ani încă Stăpâne Sfinte!** (vm.)

Ințelepți și blânzi

Împărăția lui Dumnezeu pe pământ, Biserica, a avut, dela înființarea ei până azi, și va avea, în toate veacurile, până la capătul lumii nenumărați dușmani. Inceputul l-a făcut Sinagoga evreească, l-a continuat Roma păgână, mohamedanismul, sectele și sectarii din toate timpurile, ereziile și schismele, până la persecuțiile din zilele noastre, mai sângeroase decât acelea de pe vremea lui Nero. Insuși întemeietorul ei „Mântuitorul“ a fost și întâiul ei ctitor mucenic, pentru a fi urmat de toți apostolii, și de o nesfârșită serie de martiri, în toate timpurile.

Împărăția luminii și a adevărului e potrivnică împărăției întunecului și a minciunii. Iadul e dușmanul neîmpăcat al cerului. Mântuitorul, Dumnezeu adevărat, cunoștea viitorul, cunoștea soarta Bisericii. El a proorocit acest viitor: „*In lume scârbe veți avea, dar cutezați căci Eu am învins lumea*“. „*Pe piatra aceasta voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor învinge*“. „*Porțile*“, însemnând puterea.

„*Simone... V'a cerut Satana să vă cearnă precum se cerne grâul. Eu însă m'am rugat pentru tine să nu slăbească credința ta, și tu... să întărești pe frații tăi*“.

Nici umbră de îndoială nu poate rămânea că în urma asistenței divine

Biserica, împărăția lui Dumnezeu pe pământ, va triumfa, pe lângă toate „scârbele“ și persecuțiile pricinuite de oameni.

Dar slujitorii altarelor nu se pot întemeia în așa măsură pe eternitatea Împărăției lui Dumnezeu încât ei să se simtă deslegați de ori ce luptă, de ori ce concurs la durabilitatea Bisericii. Nu pentru că fără concursul lor Biserica ar pieri, — Dumnezeu în caz de lipsă poate face pietrele să vorbească în locul lor, — ci pentru că ei, ca primii ei ostași și chiar căpetenii, au datorie mai mare decât alți creștini, să sară întru apărarea bisericii. Și, în al doilea rând, pentru că multe din suferințele Împărăției lui Dumnezeu pe pământ nasc și pornesc din vina preoțimei, care nu năzuește să fie „*lumina lumii și sarea pământului*“.

Fără păcatul mândriei și al ambiției atotstăpânitoare a conducătorilor nu s'ar fi produs despărțirea cea mare a Bisericii de Răsărit de cea de Apus. Fără abuzurile și decadența morală a unei bune părți a clerului în veacul al XV-lea, nu s'ar fi rupt dela comunități, numite reformate, de trupul mistic al lui Hristos... Fără lipsa de tact, de înțelepciune, blândețe și răbdare, din partea unor păstori, nu s'ar face și azi, chiar în trupul bisericii noastre, ici și colo câte-o spărtură.

Preoții pun vina de căpetenie, în astfel de cazuri, pe răutatea oamenilor, pe vânarea unor interese materiale cu care le sunt ademeniți credincioșii, pe propaganda subversivă pe care o poate face în rândurile lor oricine.

Nu mai încapă îndoială că toate acestea împrejurări și motive pot contribui într'o oarecare măsură la desbinări în sânul bisericii.

Dar vom admite cu toții, ca unii cari cunoaștem realitatea, că acolo unde păstorul e *model de preot*, lupi răpitori nu pot intra în turmă, cu ori ce ademeniri ar veni.

Pretutindenea unde se nasc defecțiuni vom afla că păstorul local nu-i la înălțimea chemării lui. Fie că nu strălucește, cum ar trebui, *printr'o viață morală care să fie luată de alții de pildă*; fie că nu se interesează de credincioși și de nevoile lor multiple, în afară de săvârșirea slujbelor legate de serviciul lor, fie că sunt exponenți militanți ai partidelor politice, fie că nu dau dovadă de destul *tact*, de destulă *înțelepciune* și *blândețe* în păstorirea turmei cuvântătoare încredințată lor.

„*Fii înțelepți și blânzi*“, a spus mai marele Păstorilor. Preotul adeseori uită că el este un *părinte*, și se închipue numai un slujbaș ca ori care altul. Dar preoția fără sentimentul și purtarea de adevărat *părinte*, nu-și poate împlini marea misiune pe care o are pe pământ.

Studiul pastorei e dintre celea mai importante în educația viitorului preot. Dar nu e de ajuns să știe în teorie cum să se poarte cu credincioșii. Principalul lucru e să pună aceea teorie în *practica vieții*.

Și, de multeori, știința pastorației, nu poate fi aplicată fără cunoașterea oamenilor și a împrejurărilor locale, unde preotul e pus să păstorească.

Înțelepciunea pretinde ca fie care preot să examineze și să studieze observând în fiecare ceas, *psihologia*, *temperamentul*, *felul de gândire*, etc. al credincioșilor săi. Metode foarte ducă-

toare la scop într'o parohie, într'alta, poate vecină, nu duc la nici un rezultat.

Mai mult: *om de om se deosebește, ca fire, ca gândire, ca sentiment, chiar în aceeași parohie.*

De aceea înțelepciunea pastorală cere ca preotul să-și cunoască, individual, pe fiecare credincios, și în relațiunile cu el să folosească mijloacele cele mai potrivite firii aceluia „*Ințelepți ca șerpii*“, nu vrea să zică a folosi mijloace întemeiate pe viclenie sau pe casuistică, ci a *cunoaște fundamental pe fiecare om cu care ai legătură pastorală*, și a-i administra adevărul după firea și priceperea lui.

A cunoaște deaproapele tău e unul din lucrurile cele mai grele. Dar preotul are nenumărate ocazii în care se poate apropia de sufletul omului. Cea mai bună și mai rodnică dintre toate, e scaunul s. *Mărturisiri*.

De câteori se plânge preotul că n'are destulă ocupație spirituală, că se plictisește într'un sat.

Da ce ocupație spirituală mai înaltă poate avea decât încercarea de a-și cunoaște, individual pe fiecare credincios!

Când unul dintre păstorii sufleteilor ajunge la acest rezultat, el poate fi sigur că are în mână parohia întreagă, și că nici unul nu va scăpa de sub autoritatea sa, oricâte ademeniri s'ar ivi. Pentrucă știe cum să se apropie și cum să trateze cu fiecare.

În această tratare, chiar după poava Mântuitorului, după înțelepciune, urmează numaidecât blândeța. „*Să fii blânzii ca porumbii*“.

Această tratare e imposibilă fără iubire. Blândeța izvorăște din iubire, și nici nu este altceva decât manifestarea acestei iubiri în relațiunile păstorului cu turma sa.

Câte temeieri nu are preotul să-și iubească turma, să umble după oaia răătăcită, sau care vrea să se răătăcească! Dacă nu ar fi alte motive e deajuns unul singur: *prețul unui suflet omenesc, a unui suflet al cărei răspundere o are chiar el!* Câte pricini

de răbdare nu trebuie să avem, *păs-trându-ne iubirea și blândețea, pentru a aduce la turmă oaia rătăcită!*

În pastorație prin înțelepciune și blândețe preotul integru sub raport moral, harnic și conștiincios în îndeplinirea slujbei, poate fi oricând stăpânul parohiei.

În vremi de greșită ofensivă împotriva bisericii noastre fiecare preot trebuie să fie stăpânul sufletelor în parohia sa. Prin înțelepciune și blândețe, prin superioară vieată morală, prin interesul și concursul la binele material

al credincioșilor, el trebuie să se dovedească adevărat părinte.

Corabia lui Petru, „Biserica“ nu se va îneca niciodată. Dar ea este mereu pe-o mare agitată, plină de valuri. „*Fluctuat, nec mergitur*“.

Dar trebuie să știm că multe valuri cu care se luptă Biserica sunt pricinuite chiar de noi, *de preoțime*. Și avem cu toții o înfricoșată răspundere de-a nu ridica în drumul Bisericii nici o piedecă, nici un vânt potrivnic. De aceasta se îngrijește îndeajuns „*pute-rea întunerecului*“, „*porțile iadului*“.

I. Agârbiceanu.

Din Apostolatul I. P. S. Sale Iuliu

Binecuvântarea bisericii din Monor - Năsăud.

În zilele de 16 și 17 Octombrie, 1937, fruntașă comună grănicerească Monor-Năsăud, a fost centrul unor frumoase manifestații creștinești și românești, la cari au contribuit și participat toată populația din valea Șieului și a comunelor „*de după târg*“ în număr de câteva mii. Serbările le-a prilegiuit binecuvântarea pompoasei biserici din comuna Monor săvârșită cu mare solemnitate și în mare sobor de preoți de către *Inalt Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu*, carele a sosit în comună însoțit de pâr. canonic dr. V. Bojor și prof. dr. E. Lemenyi.

Inalt Prea Sfinției Sale i s'au făcut însuflețite primiri în toate comunele prin cari a fost în trecere, puternice banderii de călăreți, ca în comuna Domnești cu 35 călăreți, Monor cu 50 etc., cu falnice porți de triumf, ploaie de flori, fanfare și însuflețite discursuri de bun sosit rostite la marginea județului între comunele Șintereag și Săutu de către prefectul Ioan Partene în numele administrației. Aici mai aștepta d. subprefect dr. I. Popu și d. maior Traian Cosma comandantul legiunei de jandarmi. În comuna Domnești au binevenat din fruntea mulțimilor conducătorii locali, al căror nume ne scapă; în comuna Măgurele primpretorul Ionel Ianui și venerabilul protopop tractual

și arhidiacon pâr. Ioan Popu, apoi d. notar Alexandru Pop, din fruntea străjerilor, dnii înv. Mureșan și V. Ciofan și de medicul dr. Artene Mihalaș. Masa s'a servit în casa mult ospitalieră a părintelui protopop Ioan Pop din comuna Mărișel.

După masă la orele 4, Inalt Prea Sfinția Sa cu suita, mărită prin toți bineventarii în frunte cu d. prefect Partene, s'a îndreptat spre Monor. Însuflețite primiri s'au mai făcut în comunele Bârla preot gr.-catolic Ioan Timar și preot ortodox Vasile Nascu; în comuna Șieu cu sunete de fanfară și clopote primarul Teodor Suci, învățător Cucu și preot Victor Oltean și fetița Geta Chiochișiu au oferit frumoase buchete de flori. De aci Inalt Prea Sfinția Sa, condus de cei 50 călăreți veniți întru întâmpinare, se îndreaptă spre Monorul, cu mai multe porți și mulțimi imense bineventând dna Valeria Adace cu splendide flori în numele Reuniunii Mariane, notarul Filip Valentin și învățătorul M. Ichim. Până la biserică Inalt Prea Sfinția Sa a fost condus într'o trăsură frumos împodobită, trasă de 4 cai, unde părintele Teodor Adace predând Crucea și Evanghelia, a rostit adânc simțite cuvinte de bun sosit în numele credincioșilor.

Intrându-se apoi în Biserică, Inalt Prea

Sfinția Sa a oficiat o *Vecernie cu Litie*, iar a doua zi în cadrele liturghiei arhieresti, a binecuvântat pompoasa biserică, a hirotonit într'u preot pe tânărul cleric *Onisiu Morariu* și a rostit o strălucită cuvântare despre pilda Sămănătorului și statornicia în credința adevărată, impresionând adânc mulțimile.

În marea asistență am remarcat pe dnii: deputat *L. Scridon*, colonel *Sbârcea*, f. deputat *dr. T. Dan*, *dr. Mihăilaș*, *adv. Prof. T. Șimon*, *I. Ianul primpretor*, *medic dr. A. Mihălaș*, *V. Vârtic polițist*, *Oct. Gavriluș*, *P. Boțian*, *M. Echim revizor școlar*, *E. Păcurar*, *I. Oprea inv. dir.*, *Filip Valentin*, *V. Baci*, *preoți Buta*, *Macrea*, *Bindea*, *V. Olteanu*, *Negrea*, *Hanț*, *A. Giurgiu*, *I. Zeleriu*, *T. Adace*, *I. Pop* și *A. Morariu* și alți mulți. Este de remarcat haina de strălucită sărbătoare, atât a comunei încercuită în verdeață, cât și a mulțimilor îmbrăcate în costume na-

ționale specifice ținutului.

Au urmat apoi recepțiile, la cari și-au prezentat omagiile; preoțimea, școala, autoritățile și reuniunile locale, Inalt Prea Sfinția Sa având pentru toți cuvinte de dragoste părintească. După recepții Inalt Prea Sfinția Sa a făcut mai multe vizite în comună, după cari s'a servit în școală un banchet de 100 tacâmuri, care a decurs într'o atmosferă de intimă familiaritate, cu magistrale toasturi, Inalt Prea Sfinția Sa ridicând paharul pentru Părintele Creștinătății și Majestatea Sa Regele, primpretor *I. Ianul*, deputat *L. Scridon*, primar *Dumitru Echim*, protopop *Ioan Pop*, profesor *T. Șimon*, și preot *T. Adace* pentru Inalt Prea Sfinția Sa Episcopul. De încheiere Inalt Prea Sfinția Sa mulțumind tuturor pentru dragostea cu care l'au înconjurat, între urale puternice s'a reîntors la reședință.

Consacrarea bisericilor din Cuzdrioara și Oșorhel — Someș

Consacrarea pompoasei biserici din frunțașă comună *Cuzdrioara-Someș*, întâmplată Duminecă în 24 Octombrie 1937, a prilejuit o adevărată sărbătoare a sufletului românesc și creștinesc pentru întreg ținutul orașului Dej. Actul consacrării l-a săvârșit în mare sobor de preoți și cu fast de mare sărbătoare Inalt Prea Sfinția Sa Episcopul *Iuliu* al Clujului, care însoțit de părintele canonic *dr. Gheorghe Vidican* și prof. *dr. Emilian Lemenyi* a sosit în comună Sâmbătă d. m. pentru a săvârși partea întâia a consacrării.

Inaltului Prelat i-s'a făcut o strălucită primire, începând cu marginea plasei Dej, unde a fost întâmpinat de distinsul primpretor *d. Alexandru Bărbos*, în numele administrației, iar în *Cuzdrioara*, îmbrăcată în haine de sărbătoare, cu două falnice porți triumfale străjuite de mulțimi mari și ploaie de flori au rostit însufleșite discursuri de bun sosire vrednicul notar cercual *Petru Chereșteș*, și reprezentantul Com. Izraelite, o fetiță predând frumos buchet de flori, iar la biserică vrednicul păr. protopop *Breharu* în numele credincioșilor.

În cadrele liturghiei arhieresti de a doua zi Inalt Prea Sfinția Sa a consacrat Biserica,

a cuminecat mai multe sute de credincioși și a rostit o puternică cuvântare despre: „Marea luptă angajată între puterea luminei și întunerecului“ în legătură cu *Evanghelia zilei*, impresionând până la lacrimi mulțimile.

După liturghie au urmat la casa parohială recepțiile și un banchet, care, a decurs într'o atmosferă de intimă familiaritate, cu magistrale toasturi rostite de către Inalt Prea Sfinția Sa pentru *Sfinția Sa Papa* și *Majestatea Sa Regele Carol II*, iar păr. protopop și arhidiacon *Pavel Salvan* și păr. *Petru Viman* pentru Inalt Prea Sfinția Sa neobositul arhieru. Nimbul solemnității l'a ridicat mult și prestațiile muzicale ale corului „Doina“ din Dej, condus cu pricepere de către *d. Gh. Crișan*, care a concertat la liturghie.

După banchet, Inalt Prea Sfinția Sa între puternicile urale ale celor prezenți, s'a îndreptat spre reședința din Gherla, de unde Luni d. m., însoțit de păr. canonic *Ion Agârbiceanu* și prof. *dr. E. Lemenyi* s'a îndreptat spre comuna Oșorhel, unde este primit cu acelaș elan de însuflețire, bineventând din fața primei porți d. primpretor *N. Barbos* și d. inv. director, iar la biserică tânărul și zelosul preot *Iuliu Stana* în numele credincioșilor.

Frumoasa bisericuță, răsărită din jertfa credincioșilor și bogatele daruri ale *Inalt Prea Sfinției Sale Episcopului Iuliu* și a d-lui *Ministru dr. Valeriu Pop*, alături de biserica din *Buduș*, ctitoria aceluiaș ministru, sunt o podoabă a întregului ținut.

În cadrele liturghiei arhieriești de a 2-a zi „*Sf. Dumitru*“, *Inalt Prea Sfinția Sa* a săvârșit consacrară bisericeii, a cuminecat pe credincioșii mărturisii și a rostit o magistrală cuvântare despre: „*Virtutea dragostei*“, viața *Sf. Dumitru* fiind o strălucită pildă.

La masa oferită de familia ospitalieră, a păr. *Iuliu Stana*, *Inalt Prea Sfinția Sa* mul-

țumind tuturora cari prin obolul lor au contribuit la reușita frumoasei sărbători a sufletelor, a ridicat paharul pentru *Părintele Creștinătății și Majestatea Sa Regele*, iar păr. *protopop dr. N. Costin* și păr. *Iuliu Stana*, pentru *Inalt Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu* neobosit *Apostol al păcii și iubirii creștinești*.

După banchet, *Inalt Prea Sfinția Sa* a împărțit ca de obicei tuturor celor prezenți iconițe sfinte, apoi între puternicile urale ale celor de față, cu sufletul copleșit de cele mai alese mângăieri, câștigate și cu prilejul acestor două mari praznice ale biruinței creștinismului, s'a reîntors la reședință.

Știri bisericești.

Personale.

I. P. S. Sa Episcopul Iuliu, a participat în ziua de 24 Ianuarie a. c. la recepția regală, oferită în fiecare an de către Majestatea Sa Regele Carol II, în cinstea celor decorați cu ordinul „Ferdinand I“.

Cu acest prilej I. P. S. Sa rămânând în București până în 27 Ianuarie, a rezolvat numeroase chestiuni de interes bisericesc și preoțesc.

Paliul Inalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului

Consistorul Papal din Decembrie a. tr. a adus o bucurie și pentru biserica noastră. Cu acel prilej *Sf. Părinte* a anunțat conferirea *Paliului* pentru *Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Alexandru al Blajului*.

Cu ocazia serbărilor dela Oradea, *Inalt Prea Sfinția Sa* a îmbrăcat pentru primadață acest ornat distinctiv *Arhiepiscopesc*, după ce tot acolo în presară a făcut profesiunea de credință înaintea *Inalt Prea Sfinției Sale Episcopului Frențiu*, care apoi, a doua zi în 16 Ian. la liturghia festivă însuși a atârnat paliul adus dela Roma, pe umerii *Inalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului*.

Pro Memoria:

† Ștefan Roșianu

Tocmai la praznicul Nașterii Domnului a fost așezat spre veșnică odihnă păr. *Ștefan Roșianu*, unul dintre cei mai vrednici preoți ai bisericii române unite. Cu toate-

că ale vieții plaiuri le-a părăsit la o vârstă destul de înaintată, evenimentul acesta a produs o adâncă emoție în tot cuprinsul provinciei noastre mitropolitane. Singura

mângăiere a noastră, a aceluia, cari l-am iubit și apreciat, era, că pentru a dormi în pace, osămintele marelui preot au fost așezate în mormânt chiar în ziua praznicului păcii. Poate, a fost o anticipație pământească a bucuriilor cerești rezervate sufletului curat al lui *Ștefan Roșianu*.

Contemporanii lui își vor aduce cu drag aminte, desigur, de toate cărările, ce el le-a bătătorit, călătorind „pe-a plângerii vale“. La liceu, la Seminarul teologic din Blaj și la Universitatea din Cluj a fost totdeauna între cei dintâi.

A făcut practică advocațională la Curtea de Apel (Tabla Regească) din Tg.-Mureș, dar atracție adevărată simțea numai către Altarul Domnului. După hirotonire, activitatea preotească și-a inaugurat-o tocmai în capitala Ardealului. Mai trăiesc și acum oameni, cari își aduc cu drag aminte de râvna lui apostolească, pe de-o parte, iar pe de altă parte de dragostea, ce o nutrea față de tineretul universitar român din Cluj. Pe studenții români el i-a organizat, îndrumându-i în direcție națională și creștinească. Împreună cu păr. protopop Ilie Dăianu a înființat la Cluj gazeta poporului „Răvașul“.

În toamna anului 1905 a trecut la Blaj, ca spiritual și profesor al Academiei Teologice. Nu poate exista un condeiu atât de măestru, încât să poată caracteriza activitatea, ce *Ștefan Roșianu* a desfășurat-o în această calitate. Nimeni nu va uita nici-odată splendidele lui meditații, conferințe și exerciții spirituale.

Împreună cu răposatul mitropolit *Vasile Suci*, în anul 1906 a făcut campania electorală în circumscripția Vințul de jos, cutriărând toate satele și electrizând su-

fletele românești cu minunatele lui discursuri, prevestitoare ale unor vremuri, ce aveau să vie. A avut atunci fericirea să vadă cu ochii triumful ideilor sale: Alegerea lui Iuliu Maniu. A participat activ la numeroasele adunări de protest împotriva legii lui Apponyi, organizate în diferite părți ale Ardealului și Bănătuului. A publicat numeroase cărți și articole de cuprins religios și național. În zilele războiului pentru întregirea neamului a fost internat și el la Oradea, împreună cu întreg Seminarul teologic din Blaj.

La marea, memorabila adunare dela Alba-Iulia, a vărsat și el lacrimile științei bucurii, însuflețind poporul cu tinerescul entuziasm național-românesc, de care acest preot era străbătut chiar și în zilele bătrânețelor. Chiar și după intrarea lui în rândul canonicilor, a rămas același *părinte* bun și iubitor. Nimeni nu se încumeta să-i zică „Reverendisime“. Toată lumea simțea, că pentru „părintele“ *Ștefan Roșianu* acest titlu e prea mic.

A adormit în orașul București, murmurând cuvintele dreptului Simeon: „Acum slobozește Stăpâne...“ că văzură ochii mei mântuirea. În mormântarea osămintelor lui în cimitirul din Blaj s'a făcut cu participarea sufilească a tuturor Românilor buni.

Fie-i partea cu dreptii!

† Benjamin Rusu

Prin trecerea timpurie la cele eterne a părintelui *Benjamin Rusu*, profesorii de religie din Cluj, plâng cu lacrimi sincere pierderea seniorului lor. Totdeauna bun și credincios servitor al bisericii și neamului său, a binemeritat cu adevărat, stima și recunoștința

tuturor aceloră, cu cari a avut atingere în viață.

În jurul sicriului său, alături de tovarășii lui de muncă, și mulțimea mare de prieteni și cunoscuți, vărsau aceleași lacrimi sincere și pline de duioșie, foștii săi credincioși din comuna Suceag și elevele pe cari le-a iubit și tratat cu adevărat ca un preaiubit părinte. Omul muncii și plin de râvnă întru împlinirea datoriei, a fost totdeauna cel dintâi în toate, iar viața lui totdeauna o pildă vrednică de urmat.

Din aceste motive, a avut parte în toată vremea de stima și dragostea, nu numai a semenilor, ci și a mai marilor săi, cari i-au răsplătit după dreptate vredniciile.

Vrednicului preot, să-i fie partea cu dreptii!

AVIZ.

Se aduce la cunoștința veneraților Frați, că prin cumpărarea tipografiei „Todoran” din Gherla, Eparhia noastră a ajuns stăpână pe o tipografie, provăzută cu un bogat depozit de litere din toate caracterele și cu cele mai moderne mașinării, fiind astfel noua:

„TIPOGRAFIE DIECEZANĂ”

în plăcută situație, de a putea executa urgent și cu promptitudine orice lucrare de artă grafică: imprimare de cărți, reviste, tipărituri, afișe, anunțuri de logodnă și cununie, bilete de vizită, necroloage etc.

Tipografia mai dispune și de o

„Compactorie” provăzută și ea cu toate mașinăriile necesare, executând dela cele mai simple, până la cele mai luxoase lucrări de compactorie, pe lângă cele mai convenabile prețuri.

Venerații Frați, sunt rugați stăruitor, a sprijini aceste instituții diecezene prin prețioasele lor comande, cari sunt a se adresa la „Librăria Diecezană” din Str. Dima 1 — carea încă este sub reorganizare pe baze moderne — ori în localul Tipografiei, Reg. Maria 10, precum și prin recomandarea lor, în cercul credincioșilor și cunoscuților.

O cerem aceasta cu atât mai vârtos, că considerăm de o datorie a conștiinței, sprijinirea instituțiilor proprii.

Direcțiunea.

Ornate bisericești.

Se aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că la „Librăria Diecezană” — actualminte sub reorganizare conform cerințelor timpului — se află depozit permanent și foarte bine asortat din totfelul de ornate bisericești, pe lângă prețurile cele mai moderne.

Ornatele sunt confecționate după toate prescriesele ritului nostru răsăritean, de către IOAN MITITEAN croitor în Bistrița, se confecționează după măsură și din mostrele pe cari le alege clientul.

Croitorie modernă

pentru

preoți și civili

Iosif Bunea

Str. Regina Maria, No. 10. — Cluj.

CONVOCARE

la XLVI-a adunare generală ordinară a institutului
CASSA DE PĂSTRARE GHERLA-CHECHIȘ ȘI JUR S. A. GHERLA,
care se va ținea în Gherla, la 1 Martie 1938 la ora 10 a. m. în localul societății.

Ordinea de zi:

1. Constituirea adunării generale.
2. Raportul Cons. de Adm. și cons. censorilor despre gestiunea 1937.
3. Aprobarea bilanțului, absolvirea Cons. de Adm. și a Cons. de cens. pe anul 1937.
4. Propunerea și hotărîrea Adunării generale cu privire la lichidare.
5. În cazul dacă adunarea generală ar hotărî lichidarea, designarea lichidatorilor.
6. Eventuale propuneri.

La adunarea generală numai acei acționari au drept de vot cari depun acțiunile lor cu toate cupoanele ei până la 28 Febr. a. c. la casa institutului.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVE	Bilanț la	31 Decemvrie 1937.	PASIVE		
Casa — — — — —	12613	—	Capital social — — — — —	500000	—
Imobile — — — — —	138147	—	Fondul de rez. a creanțelor dub.	4951	—
Debitori în cont curent — —	548800	—	Depuneri — — — — —	479560	—
Debitori agricoli — — — —	1809910	—	Creditori în cont curent —	12357	—
Debitori urbani — — — —	262012	—	Dividende neridicate — —	7520	—
Cambii — — — — —	262444	—	Contul transitoriu — — —	33788	—
Efecte scontate în conversiune	689530	—	Reduceri din creanțe de plată	2023043	—
Pierdere — — — — —	26993	—	Angajament de rescont în conv.	689530	—
	3730749	—		3750749	—

DEBIT	Profit	și Pierdere	CREDIT		
Pierdere din anul 1936 — —	31187	—	Dobânzi — — — — —	47054	—
Chirie — — — — —	14400	—	Pierdere — — — — —	26993	—
Impozit și taxe — — — — —	9392	—			
Cheltueli — — — — —	19068	—			
	74047	—		74047	—

Gherla, la 31 Decemvrie 1937.

Consiliul de Administrație:

Consiliul Cenzorilor: